

Programa d'activitats per les escoles

Presentació: els inuit són un poble que viuen amb la naturalesa i no contra ella. La seva història, cultura, llegendes, contes i jocs tradicionals, reflecteixen no tan sols un estil de vida sinó que a més, manifesten el respecte que tenen pel seu entorn, el qual necessiten per a poder subsistir. Conèixer la seva cultura i participar en les seves denominades olimpíades àrtiques suposarà també rendir tribut als inuit i una manera diferent de conèixer la riquesa cultural d'aquest poble.

Nen inuit del poble d'Ilulissat (nord de Grenlàndia)

Les activitats tenen diferents objectius: coneixement de la cultura inuit; fomentar la participació i el respecte per la natura; promoure la solidaritat i col·laboració entre els participants. Tan sols d'aquesta manera podran entendre els alumnes com és d'important la natura pels inuit i com els afecta el nostre maltractament al planeta. Aquestes activitats es poden dividir en quatre blocs individuals i/o complementaris.

Xerrada sobre la cultura inuit: els inuit, també coneguts com a esquimals i que significa "éssers humans" són un dels pobles indígenes que encara conserven moltes de les seves antigues tradicions. Vivint en perfecta simbiosi amb la naturalesa, els inuit han sabut aprofitar els escassos recursos que l'Àrtic els ofereix i s'han convertit en l'actualitat en la societat caçadora més avançada del món. Conèixer el passat dels inuit ens permetrà entendre millor el present i futur d'aquest poble.

Nota: en aquest bloc també s'explicaran alguns contes i llegendes tradicionals que encara avui dia pares i mestres narren als nens inuit per recordar-los d'on venen i qui són. Així mateix l'alumnat podrà veure com viuen avui dia els nens inuit en unes condicions geogràfiques i climàtiques molt dures. Il·lustracions en Power Point durant les explicacions i mostra de materials fets pels propis inuit que els nens/nenes podran veure i tocar com: manyoples i botes de pell de foca...

Caçador inuit del nord de Grenlàndia

Xerrada sobre els inuit i el canvi climàtic: quan parlem del canvi climàtic moltes vegades ens oblidem que a l'Àrtic hi viuen els inuit i que són els primers afectats del nostre maltractat planeta. Lluny de rendir-se davant les adversitats, els inuit estan intentant readaptar-se mentre el seu món s'està desfent molt ràpidament. Els seus avantpassats van fer front a altres períodes d'escalfament climàtic i van aconseguir sobreviure. Ara els inuit han pres el relleu i el cas de Grenlàndia, constitueix un bon exemple de superació humana, ja que aprofitant els efectes del canvi climàtic a l'Àrtic, el poble grenlandès aconseguirà dintre d'uns anys finalment la independència.

Nota: en aquest bloc també s'explica breument la història dels inuit per què l'alumnat pugui entendre millor com els afecta l'escalfament global del planeta. Il·lustracions en Power Point durant les explicacions i mostra de materials fets pels propis inuit que els nens/nenes podran veure i tocar com: manyoples i botes de pell de foca...

Pescador inuit entre els gels

Taller de manualitats: encaminat a conèixer millor als inuit. Els alumnes aprendran a escriure la peculiar llengua dels inuit del Canadà, a fer-se els tatuatges tradicionals d'aquest poble i a confeccionar elements típics de la seva cultura material com les ulleres de sol, els barrets o les manyoples.

Δ i	▷ u	Δ a	
∧ pi	> pu	< pa	◁ p
∩ ti	∩ tu	∩ ta	◡ t
∩ ki	∩ ku	∩ ka	◡ k
∩ gi	∩ gu	∩ ga	◡ g
∩ mi	∩ mu	∩ ma	◡ m
∩ ni	∩ nu	∩ na	◡ n
∩ si	∩ su	∩ sa	◡ s
∩ li	∩ lu	∩ la	◡ l
∩ ji	∩ ju	∩ ja	◡ j
∩ vi	∩ vu	∩ va	◡ v
∩ ri	∩ ru	∩ ra	◡ r
∩ qi	∩ qu	∩ qa	◡ q
∩ ngi	∩ ngu	∩ nga	◡ ng
∩ kii	∩ kiu	∩ kia	◡ ki

Jocs tradicionals inuit: farem el que es coneix com "Olimpíada Àrtica" on actualment hi participen els inuit de diferents comunitats. Realitzarem varies proves d'habilitat, resistència, força i coordinació. Els grups tindran noms d'animals en llengua inuit (tuktu-caribú, nanoq- os polar, puiji- foca...) i estaran formats per 4 o 5 nens. Cada prova rebrà una puntuació i al final dels jocs s'escollirà el primer, segon i tercer classificat.

A cada grup segons la seva posició se li farà entrega d'una medalla (pot ser una pedra dibuixada o bé una cartolina de forma rodona, que portarà el segell del centre) amb el símbol de la seva classificació: medalla d'or (ulu – ganivet de la dona) de plata (iglú de neu), bronze (caiac). En cas de que hi hagin més grups, pel 4 i següents classificats se'ls donarà una medalla igualment però tan sols amb el segell del centre. Amb aquests jocs es pretén ensenyar als nens que no fa falta gaires coses per jugar i passar s'ho bé i que els inuit observen la natura i el món que els envolta per crear els seus propis jocs.

Nota: els equips es farien combinant les edats i el gènere per què hi hagués més igualtat. El sistema de classificació és opcional.

A tenir en compte: el programa d'activitats es pot adaptar a les necessitats del centre i es pot dur a terme tant a educació infantil (a partir dels 3 o 4 anys) com a primària i secundària. A més a més els quatre blocs es poden combinar, modificar i adaptar inclús fer-los en una mateixa matinal dedicada al poble inuit. Per tant la duració d'aquestes activitats estarà adaptada als horaris que marqui el centre.

Francesc Bailón Trueba. Llicenciat en Geografia i Història, especialitat Antropologia Cultural, per la Universitat de Barcelona. Especialitzat en la cultura inuit i des de 1997 que es dedica a l'estudi i investigació d'aquest poble. Professor de la Fundació Arqueològica Clos i de les aules d'extensió universitària per a la Gent Gran de Catalunya. Col·laborador del Museu Etnològic de Barcelona. Membre de l'Associació de Constructors d'iglús de Catalunya. Col·laborador amb la Diputació de Barcelona realitzant activitats relacionades amb la cultura inuit. Guia de l'agència Greenland Adventure, i col·laborador de X-Plore Servicio de expediciones, Safarantuma viatges i aventures i Mundo Ártico en viatges culturals a Grenlàndia i Canadà. Assessor cultural sobre temes relacionats amb els inuit en mitjans de comunicació. Col·laborador en alguns reportatges premiats sobre els inuit i el canvi climàtic (Premio Nacional de Periodismo al Desarrollo Sostenible de la Fundación Doñana 21, Premio WWF ADENA 2008, primer premi a la categoria Multimèdia del 1er Congrés Internacional de Ciberjornalisme). Autor de diversos articles sobre la cultura inuit i del llibre "*Los Poetas del Ártico. Historias de Groenlandia*" (Guadalturia Ediciones, Sevilla 2011). Fins ara, ha realitzat 11 expedicions a l'Àrtic, la majoria d'elles per conèixer amb els inuit i ha viatjat a més de 40 països.

Contacte:

Adreça electrònica: nanukf@ya.com

Mòbil: 626.00.88.35

Telèfon particular: 93.357.77.77
